

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 1693

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL-
ZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 januari 2025

Op 27 januari a.s. vindt de Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Brussel. Met deze brief informeer ik de Kamer over de agenda en de Nederlandse inbreng. Ik ben voornemens om deze vergadering bij te wonen.

Werkprogramma Pools voorzitterschap

Tijdens de Raad van 27 januari a.s. zal het Pools voorzitterschap, dat op 1 januari is begonnen, zijn werkprogramma en prioriteiten op het gebied van landbouw en visserij voor het komende half jaar presenteren. Ik zal de presentatie aanhoren.

Handelsgerelateerde landbouwvraagstukken

Dit agendapunt staat met enige regelmaat op de agenda van de Landbouw- en Visserijraad, meest recentelijk op 21 en 22 oktober jl. (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1679). Op het moment van schrijven is er nog geen achtergronddocument beschikbaar.

De Europese Commissie (hierna: Commissie) zal onder dit agendapunt naar verwachting de Raad informeren over de stand van zaken van de werkzaamheden op het gebied van de internationale handel in landbouwgoederen en lopende multilaterale onderhandelingen (o.a. in het kader van de Wereldhandelsorganisatie (WTO)). Daarnaast zal de Commissie een update geven over de stand van zaken van lopende en afgeronde bilaterale onderhandelingen over handelsakkoorden. De Kamer wordt hierover geïnformeerd via de reguliere Voortgangsrapportage Handelsakkoorden, die als bijlage wordt verzonden bij de geannoteerde agenda van de (informele) Raad Buitenlandse Zaken Handel, meest recentelijk in november jl. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2957, bijlage).

Tijdens de Raad zal ik, net als in oktober vorig jaar (Kamerstukken 21 501-32, nr. 1679), aandacht vragen voor het anti-dumping-onderzoek naar varkensvleesproducten uit de EU en het anti-subsidieonderzoek naar zuivelproducten uit de EU (kaas, melk en room met meer dan 10% vetgehalte) die het Chinese Ministerie van Handel (MOFCOM) uitvoert. Nederlandse producenten en exporteurs kunnen mogelijk door deze onderzoeken geraakt worden.

Daarbij zal ik de Commissie wederom danken voor haar inzet in deze onderzoeken, waaronder de coördinatie met lidstaten, de procesmatige ondersteuning van bedrijven, en de monitoring van de onderzoeken op conformiteit met de regels van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), en zal ik de Commissie oproepen deze anti-dumping- en anti-subsidieonderzoeken nauwlettend te blijven volgen.

De monitoring van de conformiteit van de onderzoeken door de Chinese overheid met de regels van de WTO heeft ertoe geleid dat de Commissie op 23 september 2024 een geschil is gestart bij de WTO over het anti-subsidieonderzoek naar zuivel (DS 628¹). De Commissie is van oordeel dat het anti-subsidieonderzoek naar zuivel niet in overeenstemming is met de WTO-regels. Dit geschil is in de eerste fase van de WTO-geschillenbeslechtsprocedure, namelijk consultatie tussen partijen. Daarnaast is de Commissie op 25 november 2024 een geschil gestart over de door China opgelegde voorlopige antidumpingrechten op cognac uit de EU (DS631²). Ook dit geschil is in de consultatiefase. Het kabinet steunt de Commissie hierin en blijft de WTO-geschillen nauwlettend volgen.

Met betrekking tot het op 6 december 2024 gepresenteerde onderhandelarsakkoord tussen de Commissie en Mercosur zal ik – conform de motie-Teunissen c.s. van 20 november 2024 (Kamerstuk 36 600 XVII, nr. 36)- het afwijzende standpunt van de Tweede Kamer in Brussel communiceren (Kamerstukken 31 985, nr. 85).

Noodzakelijke herziening van de prestatiegoedkeuringsprocedure en verdere vereenvoudiging

Tijdens dit agendapunt zal het voorzitterschap de Raad nader informeren over de herziening van de prestatiegoedkeuringsprocedure, waarna een gedachtewisseling zal plaatsvinden. Ik verwelkom de agendering van dit onderwerp omdat het verbeteren van het nieuwe prestatieproces van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) juist nu cruciaal is. We hebben ervaringen opgedaan en moeten daar iets mee doen, enerzijds om de doelstellingen van het GLB nog beter te kunnen behalen en anderzijds om administratieve en uitvoeringslasten, waar mogelijk, te verlagen. Ik zal daarom in de Raad pleiten voor het spoedig wijzigen van de basisverordening teneinde het nieuwe prestatieproces te verbeteren door de jaarlijkse prestatiegoedkeuring uit het prestatieproces te schrappen. De jaarlijkse prestatiegoedkeuring gaat gepaard met hoge uitvoeringslasten terwijl de toegevoegde waarde ervan voor de zekerheid en het doelbereik van de GLB-uitgaven onvoldoende duidelijk is. Er is brede consensus in de Raad dat deze problemen moeten worden geadresseerd. Ik zal pleiten voor aanpassing van de basisverordening, omdat de aanpassingen die onlangs zijn gedaan in de gedelegeerde handeling de problemen onvoldoende adresseren. Ik beschouw een aanpassing van de basisveror-

¹ WTO | dispute settlement - the disputes - DS628: China – Initiation of CVD Investigation on Imports of Certain Dairy Products (EU)

² WTO | dispute settlement - the disputes - DS631: China – Provisional Anti-dumping Duties on Brandy from the EU

dening als een vereenvoudiging die echt een positieve impact zal hebben, namelijk verlaging van uitvoeringslasten met behoud van doelbereik, terwijl het GLB voor boeren en andere begunstigden stabiel blijft omdat de subsidievoorwaarden niet wijzigen.

Verordening Grensoverschrijdende handhaving van oneerlijke handelspraktijken

Tijdens de Raad zal de Commissie het op 10 december jl. gepubliceerde voorstel gericht op het verbeteren van grensoverschrijdend toezicht op oneerlijke handelspraktijken presenteren.³ Dit voorstel is door de Commissie aangekondigd in maart 2024 in het non-paper «Position of farmers in the food supply chain: next steps». Het voorstel voor deze verordening Grensoverschrijdende handhaving van oneerlijke handelspraktijken is een aanvulling op de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken, en richt zich op de situatie waarin een leverancier te maken krijgt met oneerlijke handelspraktijken door een afnemer die niet in dezelfde lidstaat is gevestigd als de leverancier. Deze verordening biedt een wettelijke grondslag voor de handhavende organisaties van verschillende lidstaten om samen te werken en onderling informatie uit te wisselen. De Kamer zal nader over dit Commissievoorstel worden geïnformeerd middels een BNC-fiche. Ik zal het voorstel in de Raad verwelkomen.

Verordening tot wijziging van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) ter versterking van de positie van de boer in de keten

De Commissie zal een presentatie geven van het op 10 december jl. gepubliceerde verordenvingsvoorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Marktordening,⁴ waarop aansluitend een korte eerste bespreking zal plaatsvinden. Het voorstel is, net als het voorgaande voorstel inzake grensoverschrijdende handhaving oneerlijke handelspraktijken, door de Commissie aangekondigd op 15 maart 2024 in het non-paper over het versterken van de positie van boeren in de waardeketen (Kamerstuk 28 625, nr. 359). Het voorstel sluit tevens aan bij de aanbevelingen uit de Strategische Dialoog over de toekomst van de landbouw in de EU.⁵ Het wijzigingsvoorstel heeft als doel i) de (onderhandelings-) positie van de boer in de keten en het verdienvermogen te vergroten; en ii) het vertrouwen in de voedselvoorzieningsketen te vergroten en voorziet o.a. in aangepaste bepalingen omtrent (schriftelijke) contracten in de voedselproductieketen en erkenningsregels en samenwerkings- en steunmaatregelen voor producentenorganisaties. Over dit Commissievoorstel zal de Kamer worden geïnformeerd middels een BNC-fiche.

Ik zal in de Raad wederom steun uitspreken voor aangekondigde acties van de Commissie in het non-paper over het versterken van de positie van boeren in de waardeketen en het belang onderstrepen dat boeren een goed verdienvermogen moeten kunnen realiseren. Tegelijkertijd zal ik aangeven dat de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en betaalbaarheid in het oog moeten worden gehouden bij de uitwerking van de voorstellen.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma

³ EUR-Lex - 52024PC0576 – EN – EUR-Lex

⁴ EUR-Lex - 52024PC0577 - EN - EUR-Lex

⁵ Belangrijkste initiatieven: strategische dialoog over de toekomst van de landbouw in de EU - Europese Commissie (europa.eu)